Elämäni Sankari

Ehkäisevää päihdetyötä

Henrik Norrena

Hyvinkääsali 26.9.2023

“Yhdessä – Ei yksin”

Esityksen sisältö

- Esittäytyminen
- Järjestön esittely / historia lyhyesti
- Päihteiden käytön muutoksia – Ovatko nuoret muuttuneet?
- Kohtaamistyö - Työmme ydinosaaminen
- Suojaavat tekijät ehkäisevän päihdetyön tukipilareina
- Tulevaisuuden näkymiä
- Kommentit ja kysymyksiä?

Henrik Norrena - Taustani

- Aviopuoliso, neljän lapsen isä ja yksinkertainen pappa
- Elämäni Sankari ry:n toiminnanjohtaja vuodesta 1998 alkaen
- Liikunta-alan tutkintoja läpi 90-luvun
- Verkostoituminen nuorten päihteiden käytön ennaltaehkäisyssä ja hoitoon ohjaamisessa (-99)
- Lions Quest koulutus (-02)
- Johtamisen erikoisammattitutkinto (-11)
- Drug Policy Executive Course (-20)
- Drug Policy Course (-23)
- Yhteistyötä kokemusasiantuntijoiden kanssa 2000-luvun alusta.

Järjestön esittely

Elämäni Sankari ry

“Yhdessä – Ei yksin”

Elämäni Sankari ry

- Ehkäisevää päihdetyötä ja hyvinvoinnin edistämistä
  - Yleinen ehkäisy, riskiehkäisy, korjaava / hoidollinen työ
- Uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton
- 29 jäsenyhdistystä
- Järjestön puheenjohtajana Minna Karhunen

EHKÄISEVÄÄ PÄIHDETYÖTÄ 25 NUORTEN HYVÄKSI VUODESTA 1998

Toiminnan keskiössä

1. Kohtaamistyö kouluissa ja oppilaitoksissa
   - Vuosittain n. 500-600 oppituntia, joissa kohtaamme reilut 12.000 ihmistä.
2. Tapahtumien, kuten kesäleirien, liikuntapahtumien järjestäminen nuorille
3. Materiaalien valmistaminen ehkäisevään päihdetyöhön
4. Vaikuttamistyön toteuttaminen
   - Eri verkostoissa paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti ja osin kansainvälisestikin

Järjestön historian lyhyt oppimäärä

1998 → **2023**

YHDISTYS PERUSTETAAN
(pj. Mauri Oksanen)

KOHTAAMISTYÖ
NUORTEN PARISSA
KÄYNNISTYY

KUMMITOIMINTAA JA
TAPAHTUMIA

RAY:N RAHOITUSTA
HAETAAN / SAADAAN
V. 1999

29 JÄSENYHDISTYSTÄ JA
5 TYÖNTEKIJÄÄ

VAIKUTTAMISTYÖTÄ
ERI VERKOSTOISSA

TAPAHTUMIA, UUTTA
MATERIAALIA JA TYÖN
KEHITTÄMISTÄ
SYSTEMAATTISESTI

KOHTAAMISTYÖTÄ
NUORTEN PARISSA
N. 500-600
TILAISUUTTA / VUOSI

Elämäni Sankari -kirja

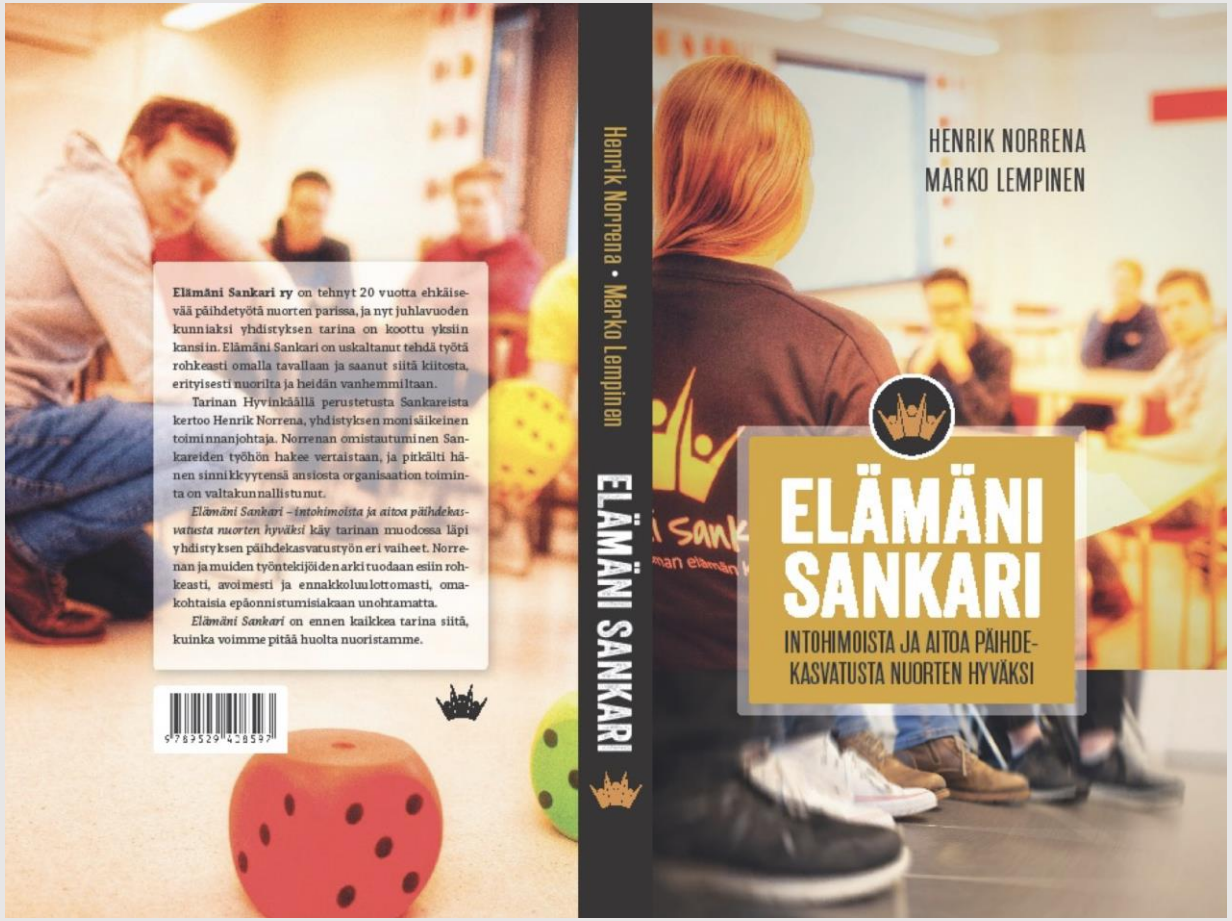

Järjestön historiasta lisäinfoa – Löytyy toimijatorin esittelypisteeltämme.

“Yhdessä – Ei yksin”

Päihteiden käytön muutoksia

Ovatko nuoret muuttuneet?

Päihteiden käytön muutoksia?

Kannabista tai muita aineita joskus elämänsä aikana kokeilleiden tai käyttäneiden osuudet 15–69-vuotiaassa suomalaisessa väestössä vuosina 1992–2022, %.

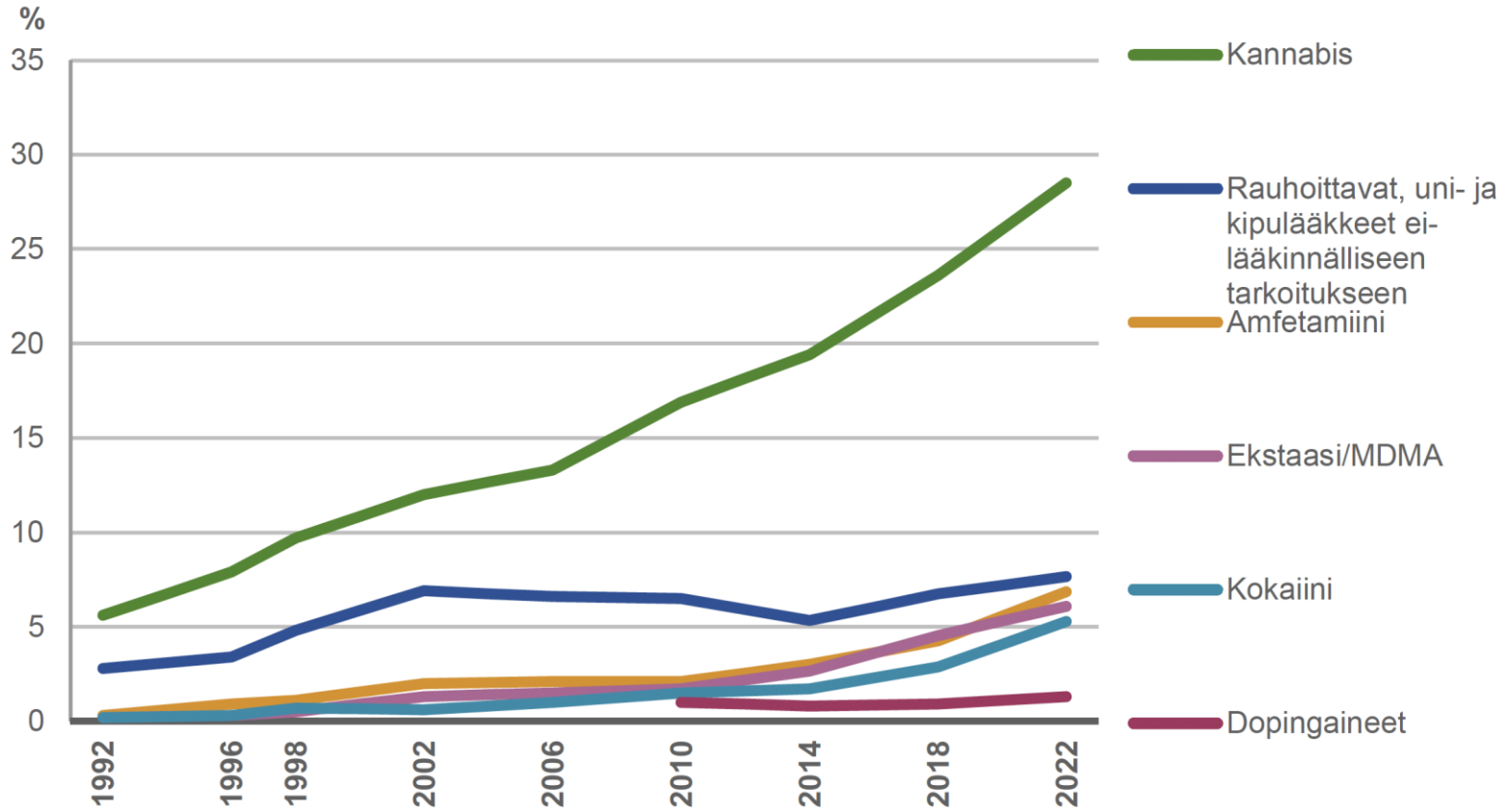

Lähde: THL

Nikotiinituotteet

Tupakka, nuuska, e-savuke, nikotiinipussit

- Säännöllinen käyttö vähentynyt Hyvinkään yläkouluissa - vuonna 2009 (14 %) , vuonna 2022 (5 %)
- Nuuska nostanut välillä tilastopiikkejä ja näkynyt käytännössä
- Sähkösavuke ja nikotiinipussit tuoreimmat näkyvät ilmiöt
- Sähkösavukkeiden käyttö (Hyvinkään 7.-9. luokat)
  - Syksyllä 2020 5 %
  - Syksyllä 2021 63 %
  - Syksyllä 2022 89 %

Käyttää alkoholia humalahakuisesti

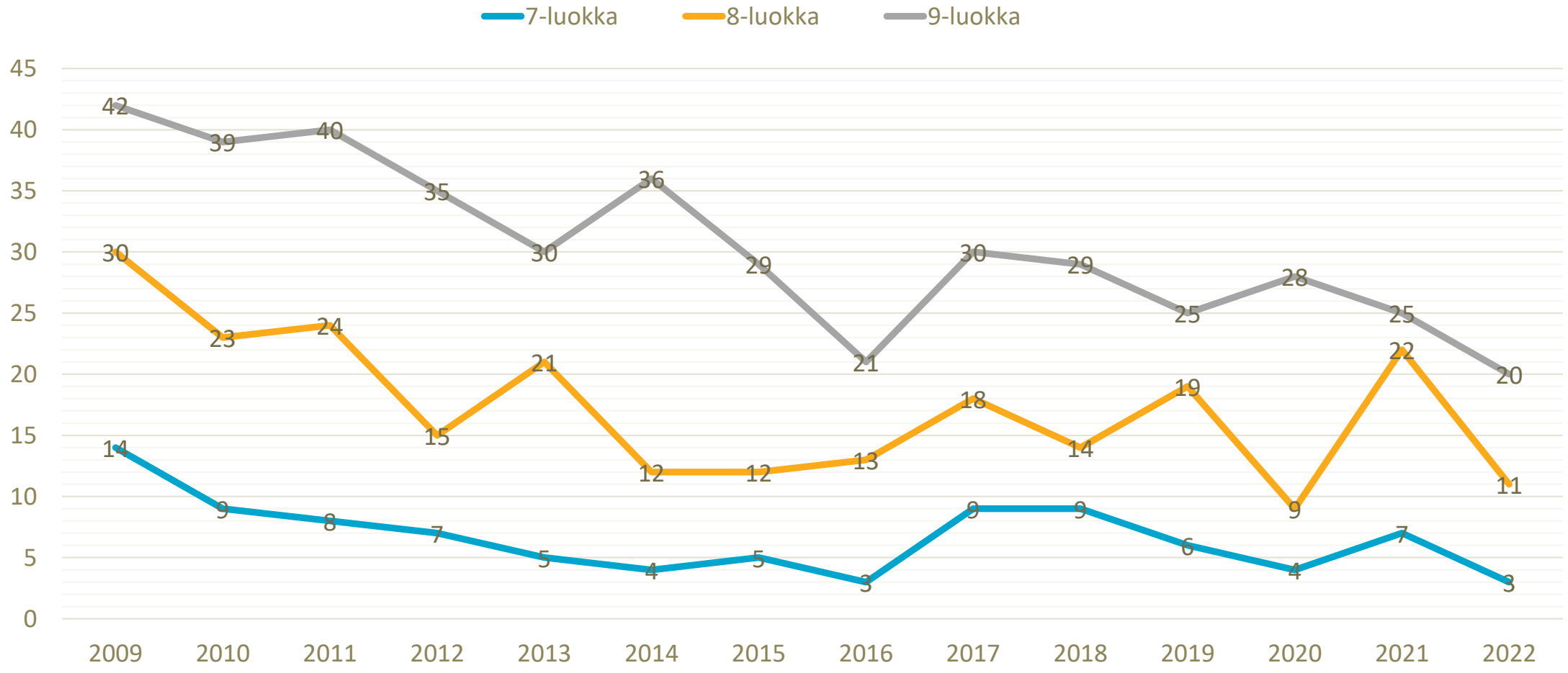

Ka. 28.7 %

Ka. 11.3 %

Lähde: Elämäni Sankari ry hv-kyselyt Hyvinkää 7.-9. lk:t

Merkittävimmät muutokset vuosien saatossa

Päihdetilanne

- Positiiviset kehityssuunnat (tupakointi, alkoholi)
- Muuntohuumeet 2002-
- Kannabiksen yleistyminen
- Huumeiden saatavuus / verkkomyynti / sekakäyttökulttuuri
- Huumemyrkytyskuolemat

Nuoret

- Polarisaatio näkyy
- Elämänhallinnan haasteet kasvaneet – unettomuus, keskittymiskyky
- Liikkumisen vähentyminen
- Kunnioitus sääntöjä ja vanhempia ihmisiä kohtaan
- Mielenterveyden haasteet
- Väkivalta

Vanhemmat

- Rajattomuus
- Itsekeskeisyys
- Elämänhallinnan haasteet
  - kadonnut keskittymiskyky
- Päihde- ja mielenterveyden haasteet
- Yhteisöllisyyden katoaminen (koko kylä kasvattaa)

Kohtaamistyö – Työmme ydinosaamista

Kohtaamme. Näemme. Kuulemme.

“Yhdessä – Ei yksin”

Onnistunut kohtaaminen

- Edellyttää ohjaajalta hyvää vireystilaa ja **aitoa läsnäoloa**
- **Hyvä valmistautuminen**, varmistukset, ajoissa paikalle
  - Sopeutuminen muuttuviin tilanteisiin
- **Tilanteessa eläminen**, tilanteen lukeminen, ilmapiirin luominen ja kyky soveltaa
- **Osallistujien huomioiminen**, kunnioittaminen, tasapuolisuus, kuunteleminen, hyvän ilmapiirin säilyttäminen
- **Rentous**, huumoria mukana ja kykyä nauraa myös itselle
- **Positiivinen huomioiminen** kantaa pitkälle - “Ihminen kestää yllättävän hyvin kehuja”
- Näkyy nuorten ja sidosryhmien palautteissa

Epäonnistunut kohtaaminen

Paikalla, mutta ei läsnä

On huonosti valmistautunut

Empatia unohtui

Ihminen ei ole aito itsensä

Ei kunnioita vastapuolta

On ylimielinen

Menettää malttinsa, provosoituu

Ei kuuntele

Lasta suojaavat tekijät

Ehkäisevän työn tukipilarit

- Omassa toiminnassamme on korostunut tietyt lasta suojaavat tekijät koko toimintamme ajan
  - Kodin ja vanhempien / huoltajan merkitys lasten kasvun tukena
  - Harrastusten ja erityisesti liikunnan merkitys hyvinvoinnin taustalla
  - Hyvä ystävä / kaverit -keskustelu esiintyy jokaisella päihdeoppitunnillamme
  - Omien valintojen ja niiden seurausten pohtiminen
  - Elämänhallintaan liittyvät asiat

  Tavoitteena:
  Tiedon lisääminen, avoin keskustelu, oivalluttaminen, suojaavien tekijöiden vahvistaminen ja vaikuttaminen asenteisiin

Tulevaisuuden näkymiä

- Ehkäisevä työ tulee säilyttämään arvokkaan asemansa.
- Toiveena päihdetyön kentän yhtenäistyminen ja vastakkainasettelun vähentyminen ehkäisevän ja korjaavan työn välillä.
- Päihdetilanteet muuttuvat jatkossakin. Vaikutetaan ja panostetaan niihin asioihin, joihin voimme vaikuttaa.
- Nuoret tulevat jatkossakin aiheuttamaan haasteita vanhemmilleen, ihan kuten heidän kuuluukin tehdä.

Kommentteja ja kysymyksiä?

Olkaa hyvä

Elämäni Sankari

EHKÄISEVÄÄ PÄIHDETYÖTÄ NUORTEN HYVÄKSI VUODESTA 1998 • 25

Kiitos mielenkiinnosta!

Antoisaa seminaaripäivää!

#elämänisankari

elamanisankari.fi